

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет психології
Кафедра клінічної та реабілітаційної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПАТОПСИХОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти – (перший (бакалаврський)
Освітня програма “Реабілітаційна психологія”
Спеціальність 053 “Психологія”
Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «09» вересня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи психодіагностики
Викладач (і)	к.психол.н., доцент Матейко Н.М.
Контактний телефон викладача	099139 00 34
E-mail викладача	nataliya.matejko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/developer/course/view/1162
Консультації	Раз на тиждень відповідно до графіка консультацій

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Патопсихологія» присвячена вивченню змін психічної діяльності при патологічних станах мозку, викликаних психічними або соматичними захворюваннями

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою курсу є дати систему знань про зміни психічної діяльності при патологічних станах мозку, викликаних психічними або соматичними захворюваннями.

Цілі курсу: забезпечити студентів знаннями з теоретичних уявлень про механізми виникнення, функціонування та розвитку патологічних станів психіки базових наукових підходів до проблем оволодіння навичками планування патопсихологічного дослідження, обробки й інтерпретації результатів.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Студент повинен оволодіти наступними компетентностями

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері психології та професійної підготовки у процесі навчання, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, на основі раціонального планування організувати, координувати, контролювати та оцінювати діяльність і взаємодію суб'єктів у сфері психології.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним, мислити концептуально, системно, саногенно.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК12. Здатність і готовність розуміти психологічний зміст суспільних процесів і впливати на них з позицій принципу гуманізму; діяти соціально відповідально та свідомо; ставитись з повагою до мультикультурності та різноманітності

Фахові компетентності:

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій, аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

Програмові результати навчання**В результаті вивчення дисципліни студенти повинні демонструвати наступні вміння:**

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи її розв'язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технологій психологічної допомоги.

ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПР7. Рефлексувати і критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефаківців.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин д.ф.н./з.ф.н.
Лекції	16 год/8 год год
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18 год /6 год
самостійна робота	56 год/76 год

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибіркового
6	053 Психологія	3	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год. д.ф.н. / з.ф.н.		
	лекції	заняття	сам. роб
Змістовий модуль 1. Етіологія та патогенез психічних розладів			
Тема 1. Патопсихологія як наука. Загальні відомості про етіологію, патогенез психічних розладів.	2 год. / 1 год.	2 год. /-	6 год. / 8 год.
Тема 2. Вимоги до побудова патопсихологічного дослідження.	2 год. / 1 год.	2 год. / 1 год.	6 год. / 8 год.
Тема 3. Патопсихологічні синдроми	2 год. / 1 год.	2 год. / 1 год.	6 год. / 10 год.
Змістовий модуль 2. Порушення когнітивних процесів			
Тема 4. Порушення відчуттів та сприймань	2 год. / 1 год.	2 год. / 1 год.	6 год. / 8 год.
Тема 5. Патопсихологія пам'яті та уваги	2 год. /1	2 год. / 1 год.	6 год. / 8 год.
Тема 6. Патопсихологія мислення.	2 год. /2год	2 год. / 2 год.	8 год. / 10год.
Змістовий модуль 3. Порушення емоційно-вольової сфери та порушення особистості			
Тема 7. Порушення емоційної сфери	2год. / 1 год.	2 год. / - год.	6 год. / 8 год.
Тема 8. Порушення свідомості та самосвідомості.	2 год. /- год.	2 год. / - год.	6 год. / 8 год.
Тема 9. Порушення особистості.	год. / 2	2год. / - год.	6 год. / 8 год.
ЗАГ.:	16 / 8	18 / 6	56 / 76

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, включаючи: оцінку роботи студента на семінарських заняттях, виконання завдань самостійної роботи (КСР), контрольної роботи та ІНДЗ, поточного тестування, підсумкового контролю.</p> <p>Види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль.</p> <p>Форми контролю: усне та письмове опитування, тестування, мультимедійні презентації, контрольна робота, ІНДЗ, КСР, іспит.</p> <p>Критерії оцінювання знань студентів:</p> <p>Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів навчання з навчальної дисципліни «Основи психодіагностики» є своєчасне і у повному обсязі виконання всіх навчальних завдань; глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, щоміститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміння самостійно аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку та розвитку; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань.</p> <p style="text-align: center;">Засоби оцінювання</p> <p>Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:</p> <p><u>1. Роботу на лекціях.</u> Під час лекції студент не тільки слухає і фіксує лекційний матеріал, а ще й активно його реконструює. Для повного засвоєння лекційного матеріалу, студентові необхідно виконати ряд завдань: виписати визначення термінів (для термінологічного словника), доповнити перелік класифікації, привести приклад (відповідну ситуацію) тощо. Ці завдання студент може виконати в аудиторних або домашніх умовах. Виконання їх перевіряється викладачем на семінарському занятті, присвяченому тій чи іншій темі навчальної дисципліни.</p> <p><u>2. Робота на семінарському занятті.</u></p> <p><i>Усна відповідь на семінарському занятті</i> (1 оцінка). Відповідь передбачає чіткий, аргументований, розгорнутий виклад студентом одного з питань плану семінарського заняття, винесеного до обговорення. При цьому недопустиме дослівне зачитування матеріалу та використання ксерокопій. Студент повинен бути готовий відповісти на будь-які запитання семінарського заняття.</p> <p>Критерії оцінювання усної відповіді:</p> <p>В основу системи оцінювання знань, умінь і навичок студентів закладено такі критерії: повнота знань – вичерпна достатність у відтворенні інформації щодо змісту навчальної дисципліни; усвідомленість (осмисленість) знань – розуміння смислу інформації по навчальній дисципліні та вміння його вербалізувати; рівень сформованості умінь та навичок, здатність застосовувати здобуті знання на практиці; вміння виявляти творчий підхід у вирішенні теоретичних і практичних задач.</p> <p>Шкала оцінювання (у 5-ти бальній системі):</p> <p>5 балів «відмінно» - ставиться за наявність у студента вичерпних і правильних знань щодо головних проблем, які розглядаються на семінарському занятті. Знання мають бути осмисленими, що виявляється у повноті та адекватності їх пояснення. Вміння підходити до виконання завдань не лише у форматі репродукції, а й з елементами креативності.</p> <p>4 бали - «добре» - ставиться за наявність у студента знань щодо більшості питань, які розглядаються на семінарському занятті. Притім, знання характеризуються адекватністю, але є частково усвідомленими (студент за формою відповідає правильно, а пояснити смисл може не завжди).</p> <p>3 бали «задовільно» - ставиться за наявність у студента фрагментарних знань з теми семінару, які при цьому не завжди точно ним розуміються і недостатньо повно вербалізуються.</p> <p>1-2 бали «незадовільно» - ставиться за відсутність у студента знань щодо головних проблем з теми семінарського заняття, або ж за наявність часткових знань, які він</p>
--	--

нечітко розуміє і неправильно трактує.

2. Тестування на семінарському занятті (поточне тестування як допоміжний результат) (1 оцінка). Підготовка до поточного контролю полягає у повторенні теоретичного матеріалу до теми семінарського заняття, відтворенні необхідних умінь та навичок і самоконтролю їх результативності. Тестування здійснюється на основі складених викладачем тестових завдань до тем курсу. Для цього передбачені тестові завдання з вибором однієї правильної відповіді з чотирьох запропонованих. Критерії оцінки тестового контролю (у 5-ти бальній системі):
«відмінно» - студент дав не менше 90% правильних відповідей;
«добре» - студент дав не менше 70% правильних відповідей;
«задовільно» - студент дав не менше 50% правильних відповідей;
«незадовільно» - студент дав менше 50% правильних відповідей.

3. Самостійна робота. Контроль самостійної роботи проводиться шляхом перевірки виконаних завдань. Даний вид роботи передбачає виконання окремих завдань, які підлягають спеціальному контролю та оцінюванню, роблячи певний внесок у сумарну кількість балів, отриманих студентом за вивчення навчального предмету. До таких форм належать: підготовка до КСР та виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ).

Підготовка студентів до КСР полягає у самостійному вивченні матеріалу до окремих тем курсу, відтворенні необхідних умінь та навичок і самоконтролю їх результативності. Для контролю передбачені тестові завдання з вибором однієї правильної відповіді з чотирьох запропонованих.

Критерії оцінки тестового контролю:

«відмінно» - студент дав не менше 90% правильних відповідей;
«добре» - студент дав не менше 70% правильних відповідей;
«задовільно» - студент дав не менше 50% правильних відповідей;
«незадовільно» - студент дав менше 50% правильних відповідей.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання є формою самостійної роботи, що передбачає більш активну пошуково-творчу, дослідницьку діяльність студентів, відображає певний рівень його навчальної компетентності. ІНДЗ – проблемні питання, які потребують не тільки опанування нової інформації, а й використання її для вирішення конкретних проблем. Виконання ІНДЗ є обов'язковим, а отже студент не зможе отримати найвищу оцінку без виконання цього завдання. Індивідуальні завдання не входять до тижневого аудиторного навантаження студентів. Якість виконання ІНДЗ контролюється окремо та оцінюється у відповідності до розподілу балів за видами навчальної діяльності. Для оцінювання якості виконання ІНДЗ використовуються 5 критеріїв, які оцінюються в рівній кількості балів. Максимальна кількість балів за виконання ІНДЗ – 5 балів.

Критерії оцінювання якості виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ):

Елементи роботи, що підлягають оцінюванню	Критерії оцінювання	Кількість балів
Вступ	1. Розкриття актуальності та практичного значення проблеми завдання	1 бал
Основна частина	2. Відповідність змісту роботи завданню, повнота його розкриття. 3. Самостійність виконання.	2 бали
Висновки	4. Наявність сформульованих висновків, які відповідають поставленому завданню. Обґрунтованість та практична спрямованість висновків	1 бал
Література	5. Наявність сучасних (за останні 5 років)	1 бал

	наукових статей, щодо проблематики завдання.	
<i>Всього</i>		<i>5 бал.</i>

Шкала оцінювання ІНДЗ

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	5	відмінно
Достатній	4	добре
Середній	3	задовільно
Низький	2-1	незадовільно

Критерії оцінки письмового повідомлення (ІНДЗ):

5 балів (відмінно): тема письмового повідомлення актуальна та відзначається практично значущістю; у роботі здійснено критичний огляд визначень різними авторами, наведених в різних джерелах; матеріал роботи добре структурований, логічно викладений; роботу оформлено з дотриманням встановлених правил; студент демонструє здатність робити у письмовому повідомленні логічні висновки та узагальнення; проявляє здатність висловлювати та аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на певне питання.

4 бали (добре): тема письмового повідомлення актуальна; у роботі здійснено аналіз основних аспектів проблеми; використано джерела, які дають змогу розкрити теоретичні й прикладні аспекти теми; матеріал письмового повідомлення загалом структурований, логічно викладений; оформлення роботи в цілому відповідає встановленим правилам; студент послідовно, обгрунтовано та теоретично правильно викладає матеріал; демонструє здатність робити логічні висновки та узагальнення; але не в повній мірі може аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на певне питання; недостатньо використовує фактичні та статистичні дані.

3 бали (задовільно): тема письмового повідомлення не є актуальною; у роботі здійснено поверхневий аналіз основних аспектів проблеми; використані джерела не дають можливості повністю розкрити проблему; письмове повідомлення містить зайвий матеріал, що не відповідає змісту теми і свідчить про нездатність студента зрозуміти її зміст; робота в цілому оформлена згідно з правилами, але є суттєві недоліки.

2 бали (незадовільно): завдання виконане частково; студент не висвітлює дискусійну тему або висвітлює її неправильно; текст письмового повідомлення є повністю ідентичним тексту підручника чи конспекту або повністю ідентичним письмового повідомленню іншого студента на таку ж тему.

1 бал (незадовільно): завдання практично не виконано, складається з окремих малозмістовних тез, які за своїм змістом не відображають суті теми наукового повідомлення; робота не оформлена, здана не вчасно чи відсутня.

0 балів – завдання відсутнє.

Перед написанням письмової роботи у форматі проблемних питань студенти отримують перелік тем і питань, які виносяться на письмову роботу та посилання на навчально-методичну та наукову літературу із завчасно заданої теми для самостійної підготовки.

4. Контрольна робота. Перед написанням письмової (контрольної) роботи студенти отримують перелік питань до тем, які виносяться на контрольну роботу та посилання на навчально-методичну та наукову літературу для підготовки. Виконується цей вид роботи в межах аудиторного заняття. У контрольній роботі студент повинен представити розуміння даної теми, розкрити зміст поставлених питань. Виконання контрольної роботи передбачає письмові відповіді на два теоретичних питання (8 б.) і одне практичне завдання (2 б.) за відповідним варіантом контрольної роботи.

	<p style="text-align: center;">Критерії оцінки контрольної роботи:</p> <p>10-9 балів «відмінно» - студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей на контрольні запитання, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань.</p> <p>7-8 балів «добре» - студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обгрунтовано його викладає під час письмових відповідей на контрольні запитання, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.</p> <p>5-6 балів «задовільно» - студент загалом володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час письмових відповідей на контрольні запитання, але без глибокого всебічного аналізу, обгрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.</p> <p>1-4 бали «незадовільно» - частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час письмових відповідей на контрольні запитання, допускаючи при цьому суттєві помилки.</p> <table border="1" data-bbox="415 753 1289 1131" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="2" style="text-align: center;">Накопичування балів під час вивчення дисципліни</th> </tr> <tr> <th style="width: 50%;">Види навчальної роботи</th> <th style="width: 50%;">Максимальна кількість балів</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Лекція</td> <td style="text-align: center;">-</td> </tr> <tr> <td>Семінарське заняття:</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">усні відповіді</td> <td style="text-align: center;">15 б.</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">тестування</td> <td style="text-align: center;">15 б.</td> </tr> <tr> <td>Самостійна робота (КСР)</td> <td style="text-align: center;">5 б.</td> </tr> <tr> <td>ІНДЗ</td> <td style="text-align: center;">5 б.</td> </tr> <tr> <td>Контрольна робота</td> <td style="text-align: center;">10 б.</td> </tr> <tr> <td>Екзамен</td> <td style="text-align: center;">50 б.</td> </tr> <tr> <td>Загальна кількість балів</td> <td style="text-align: center;">100 б.</td> </tr> </tbody> </table>	Накопичування балів під час вивчення дисципліни		Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів	Лекція	-	Семінарське заняття:		усні відповіді	15 б.	тестування	15 б.	Самостійна робота (КСР)	5 б.	ІНДЗ	5 б.	Контрольна робота	10 б.	Екзамен	50 б.	Загальна кількість балів	100 б.
Накопичування балів під час вивчення дисципліни																							
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів																						
Лекція	-																						
Семінарське заняття:																							
усні відповіді	15 б.																						
тестування	15 б.																						
Самостійна робота (КСР)	5 б.																						
ІНДЗ	5 б.																						
Контрольна робота	10 б.																						
Екзамен	50 б.																						
Загальна кількість балів	100 б.																						
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Письмова контрольна робота для студентів денної форми навчання складається із трьох завдань, з них 2 теоретичні та 1 практичне. За теоретичні завдання максимальна оцінка 12, тобто по 4 бали за кожне. Контрольна робота для студентів денної форми навчання виконується на 8 тижні.</p> <p>Письмова домашня контрольна робота для заочної форми навчання також складається із трьох завдань, з них 2 теоретичні та 1 практичне. За теоретичні завдання максимальна оцінка 12, тобто по 4 бали за кожне. Цю роботу студенти повинні надіслати на гугл диск, створений старостою, та вислати за 10 днів до початку сесії, при цьому практичне заняття має бути виконане від руки від руки.</p>																						
<p>Семінарські заняття</p>	<p>Тема 1. Патопсихологія як наука</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет та завдання патопсихології. Співвідношення патопсихології та психопатології. 2. Завдання патопсихології в клініці. 3. Діяльність клінічного психолога у виховних та освітніх закладах. 4. Деонтологічний аспект діяльності патопсихолога. <p>Електронний ресурс до теми та завдання на платформі // https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/1111</p> <p>Тема 2. Принципи побудови та методи патопсихологічного дослідження</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні принципи патопсихологічних досліджень. 2. Етапи і технологія проведення патопсихологічного експерименту. 3. Методичні поради до експериментальної роботи. Правила надання допомоги. 																						

4. Особливості складання заключення за даними патопсихологічного експериментального дослідження.

5. Підберіть та проаналізуйте зразки патопсихологічного заключень.

6. На основі опрацьованих джерел складіть схему оформлення висновку клініко-психологічного обстеження соматично- і психічно хворих

Електронний ресурс до теми та завдання на платформі

// <https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/1111>

Тема 4. Патопсихологія відчуттів та сприймань

1. Патологія відчуттів. Сенестопатії. Синестезії.

2. Порухення сприймання. Ілюзії.

3. Види галюцинації.

4. Диференціально-діагностичні критерії розмежування істинних галюцинацій від хибних.

5. Психосенсорні розлади. Дерезалізація. Депенсоналізація.

1. Опрацювати експериментально-психологічну методикку дослідження зорово-моторної координації.

2. Опрацювати методикку дослідження слухових сприймань.

Електронний ресурс до теми та завдання на платформі

// <https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/1111>

Тема 5. Патопсихологія пам'яті та уваги

1. Класифікація порушень пам'яті.

2. Види амнезій.

3. Якісні порушення пам'яті. Парамнезії.

4. Розлади уваги. Захворювання, для яких характерні розлади уваги та пам'яті.

5. Практичне моделювання експериментального дослідження пам'яті.

Опрацювати та підготувати бланки (форми протоколу) для методик дослідження пам'яті та уваги:

«Запам'ятовування десяти слів», метод піктограм О.Лурії, тест зорової та слухової пам'яті, проби на запам'ятовування, проба на асоціативну пам'ять; коректурна проба, відшукування чисел (методика Шульте), рахунок за Крепелінім, віднімання.

Електронний ресурс до теми та завдання на платформі

// <https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/1111>

Тема 6. Патопсихологічний аналіз порушень мислення

1. Визначення понять "мислення", "розумові операції".

2. Класифікація розладів мислення.

3. Порушення мислення за темпом.

4. Порушення мислення за формою.

5. Маячні, нав'язливі та надцінні ідеї.

1. Підготуйте бланки та опрацюйте (у формі протоколу) методики дослідження рівня та протікання мисленневих процесів: «Класифікація предметів», «Вилучення предметів і слів», «Суттєві ознаки», «Прості аналогії», «Порівняння понять», «Пояснення прислів'їв та метафор», «Розуміння змісту сюжетних малюнків та оповідань», «Встановлення послідовності подій», методика Виготського-Сахарова.

Електронний ресурс до теми та завдання на платформі

// <https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/1111>

Тема 7. Афективні розлади. Порушення волі та потягів.

1. Порушення емоційної сфери.

2. Емоційні синдроми. Маніакальний синдром.

3. Депресивний та апатичний синдроми.

4. Розлади волі.

5. Патологічні потяги.

1. Опрацюйте та підготуйте форми протоколу до тесту фрустраційних реакцій

С.Розенцвейга, ТАТ.

	<p>2. Проведіть діагностику психічних станів за допомогою методики діагностики невротичних станів К.К. Яхіна та Д.М. Менделевича, діагностику астеничного стану та пониженого настрою.</p> <p>3. Опрацюйте опитувальник Колер для вивчення ступня задоволення пацієнта своїм функціонуванням в різних сферах.</p> <p>4. Проведіть діагностику типів ставлення до хвороби.</p> <p>Електронний ресурс до теми та завдання на платформі // https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/1111</p> <p>Тема 8. Синдроми порушеної свідомості та самосвідомості</p> <p>1. Синдроми порушеної свідомості. Оглушення та його ступені.</p> <p>2. Делірій як один з найпоширеніших синдромів порушення свідомості.</p> <p>3. Онейроїдний синдром.</p> <p>4. Сутінкове потьмарення свідомості.</p> <p>5. Розлади самосвідомості.</p> <p>Електронний ресурс до теми та завдання на платформі // https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/1111</p> <p>Тема 9 Психомоторні розлади</p> <p>1. Симптоми психомоторних розладів.</p> <p>2. Синдроми рухових розладів.</p> <p>3. Рухові збудження.Тики.</p> <p>4. Гіпердинамічний синдром з дефіцитом уваги (СДУГ).</p> <p>5. Порівняльно-вікові особливості рухових розладів.</p> <p>1. Опрацюйте клінічні діагностичні критерії порушення психічного розвитку за МКБ-10 (F80-F89), користуючись електронним ресурсом [7].</p> <p>2. Розробіть рекомендації щодо навчання та виховання дітей з гіперактивними розладами та дефіцитом уваги для батьків та педагогів, використовуючи джерела [4,5].</p> <p>3. Підготуйте рекомендації з патопсихологічного вивчення дітей шкільного віку.</p> <p>4. Підготуйте повідомлення на теми: «Тривожний розлад у зв'язку з розлукою в дитячому віці»; «Комунікативні розлади: заїкання».</p> <p>Електронний ресурс до теми та завдання на платформі // https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/1111</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Для допуску до підсумкового контролю (екзамену) студент повинен мати оцінки (відмінну/добру/задовільну)</p> <ul style="list-style-type: none"> - усні відповіді на семінарських заняттях – мінімум 10 балів; - за виконання самостійних завдань робіт - мінімум 10 балів, - за написання контрольної роботи – мінімум 5 балів <p>Мінімальний сумарний бал для допуску до підсумкового контролю з дисципліни – 25 балів.</p> <p>Важливою умовою допуску до підсумкового контролю є наявність конспекту з кожної вказаної теми і ґрунтовний рівень знань, який визначається <i>усним опитуванням</i>. Рівень засвоєння матеріалу з пропущених занять повинен бути перевірений у двотижневий термін з часу пропуску заняття.</p> <p>Якщо підсумковий контроль є нижчим за 25 б, студент допускається до 2 або 3 талону. У випадку незадовільних знань з предмету студент йде на повторний курс.</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Форма підсумкового контролю - екзамен; форма здачі - виконання письмово-усних завдань або тестових екзаменаційних завдань (за рішенням кафедри).</p> <p>Структура білета і розподіл балів за завдання. Білет складається з 3 завдань. Перше і друге завдання – теоретичні питання, за які студент може отримати максимально по 20 балів, третє завдання практичне – 10б. Екзамен може проходити онлайн у формі тестів</p> <p>З вимогами до підсумкового контролю (екзамену), змістом завдань і задач студенти ознайомлюються на платформі дистанційного навчання (d-learn 2023), за покликанням на сторінку курс «Патопсихологія» https://d-learn.pro/developer/course/view/1162</p> <p>Форми оцінювання в університеті регламентуються згідно Порядку організації та</p>

проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf

Облік навчальної роботи студентів здійснюється згідно Положення про електронний журнал обліку навчальної роботи здобувачів освіти у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/elektronni-zyrnal.pdf>

У випадку невиконання навчального плану з дисципліни або отримання незадовільної оцінки на екзамені студент має можливість перездачі екзамену за талоном №2, у разі незадовільної оцінки пропонується перездача за талоном №3 з комісією.

Якщо спроби не дали позитивного результату, викладач пропонує студентові повторне вивчення курсу «Основи психодіагностики», що регламентовано Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS

https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/povtorne-vuvchennia_nove.pdf

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	Для заліку
100-90	A	Відмінно	зараховано
89-80	B	Добре	
79-70	C		
69-60	D	Задовільно	
59-50	E		
49-25	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
25-0	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність

Вступаючи на цей курс, студенти повинні дотримуватися норм поведінки, прописаних у Положенні про академічну доброчесність у Прикарпатському національному університеті ім. В. Стефаника

Положення 1

➤ [Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»](https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf?fbclid=IwAR2OZ7ieedYbWar3YLAu5arEPfHIWJvA8ahWmpLODcN6M2XRt7GPFip0uT8)

<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf?fbclid=IwAR2OZ7ieedYbWar3YLAu5arEPfHIWJvA8ahWmpLODcN6M2XRt7GPFip0uT8>

Положення 2

➤ [Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»](#)

<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Кодекс.FR12.pdf>.

Пропуски занять (відпрацювання)

Відвідування лекцій та практичних занять з курсу є обов'язковим, воно забезпечує краще розуміння матеріалу, дає можливість простежити зв'язок між теоретичною інформацією та її прикладним аспектом, сформулювати систему знань та ґрунтовно підготуватись до заліку.

Відтермінування здачі завдань самостійної роботи, практичних занять у випадках хвороби чи якоїсь іншої вагомості для студента причини може бути дозволене за умови надання необхідної документації (довідки і т.д.)

За умови відсутності студента (-ки) на заняттях або ж невчасного виконання завдань студенту пропонується у визначений викладачем день і час (відповідно до розкладу) відпрацювати пропущені аудиторні заняття.

Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.

Студенти, які вивчають дисципліну «Основи психодіагностики» зобов'язані відпрацювати заняття, ліквідувати невиконаний обсяг завдань до курсу.

Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, виконують всі завдання згідно вимог.

Виконання завдань пізніше встановленого терміну

Роботи повинні бути виконані й представлені студентом у встановлений час консультацій або протягом тижня КСР, при цьому не пізніше ніж за 1 тиждень до завершення вивчення навчального курсу групою. Студенти, які не виконали заплановані завдання, тести, ІНДЗ, завдання самостійної та контрольної роботи вчасно, повинні їх виконати, однак оцінка при цьому буде знижена на один бал за виконане завдання. У випадку незадовільного виконання завдань, виявів недобропорядної поведінки, академічної недоброчесності (списування), викладач пропонує студентові (-ці) повторно виконати необхідний вид роботи, а пред'явлені студентом завдання не зараховуються.

Невідповідна поведінка під час занять

Неприйнятним для студентів Університету є: порушення норм моралі, що включає негідну поведінку; запізнення або пропуски навчальних занять чи без поважної на то причини; вчинення дій, що перешкоджають здійсненню навчального процесу; порушення академічної доброчесності; недопустимо користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача).

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти здійснюється згідно Положення https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf
Рекомендовані платформи Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra

8. Рекомендована література

1. Влох І. І., Михняк С. І., Сувало Б. П. Довідник з терапії психічних захворювань. Львів: Каменяр, 1998 78 с.
2. Вітенко І. С. Загальна та медична психологія. К.: Здоров'я, 1994. 296 с.
3. Гавенко В. Л., Самардакова Г. О., Бачериков М. Є. Психіатрія і наркологія. К. 1993. 192с
4. Довідник діагностичних критеріїв DSM-5 від Американської психіатричної асоціації/пер. з англ. О. Лизак, М.Прокопович. Львів, 2023. 536с.
5. Критерії діагностики і лікування психічних розладів та розладів поведінки у дорослих: Клінічний посібник / За ред. проф. П. В. Волошина, проф. В. М. Пономаренка, проф. О. К. Напреєнка, проф. Н. О. Марути та ін. Харків: Арсис, 2000. 303 с.
6. Критерії діагностики та принципи лікування розладів психіки і поведінки у дітей та підлітків: Клінічний посібник / За ред. проф. П. В. Волошина, проф. В. М. Пономаренка, проф. В. С. Підкоритова, проф. О. К. Напреєнка та ін. Харків: Фоліо, 2001. 271 с.
7. Кузнецов В. М., Чернявський В. М. Психіатрія. К.: Здоров'я, 1993. 344 с.

8. Клінічна психодіагностика: практикум/ Редактор-упорядник проф. М.В. Миколайський. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2006. 228 с.
9. Матейко Н.М. Поширеність депресії невротичного генезу серед студентської молоді// VI Міжнародні Челпанівські психолого-педагогічні читання. Вип.37(3), Том 1 (21). Київ, Гнозис, 2017. С.194-202
10. Матейко Н.М. Клінічна психологія: словник-довідник. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2015. 134с.
11. Матейко Н.М. Патопсихологія. Неврологія: методичні рекомендації для студентів спеціальності 053 «Психологія» /Н.М. Матейко. Івано-Франківськ: Симфонія-форте, 2016. 160 с.
12. Медична психологія: в 2-х томах. Т.2. Спеціальна медична психологія/ [Г.Я. Пилягіна, О.О. Хаустова, Н.О.Марута]; за ред. Г.Я. Пилягіної. Вінниця: Нова книга, 2020. 496с.
13. Протокол з діагностики та терапії ПТСР NICE [Електронний ресурс] Режим доступу:<http://ipz.org.ua/index.php/vydavnytstvo/94-knyhy-3/190-protokoly-z-diahnostyky-ta-terapii-ptsr-nice-2>
14. Психіатрія: Курс лекцій: Навч. посібник / В. С. Бітенський, П. І. Горячев, Е. В. Мельник та ін.; За ред. В. С. Бітенського. Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2004. 354 с.
15. Психіатрія /за ред. Сонник Г.І., Напреєнка О.К. К., 2003.
16. Психосоматичний хворий на прийомі у лікаря / Б. Любан-Плоцца, В. Пельдингер, Ф. Крегер, В. Ледерах-Гофманн: Пер. з нім. / За ред. проф. О. К. Напреєнка. К.: Адеф Україна, 1997. 328 с.
17. Селюцький А. І. Психопатологія дитячого віку. К., 1997. 295 с.
18. Синапсис діагностичних критеріїв DSM-V та протоколів NICE для діагностики та лікування основних психічних розладів у дітей та підлітків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ipz.org.ua/index.php/vydavnytstvo/94-knyhy-3/190-protokoly-z-diahnostyky-ta-terapii-ptsr-nice-2>

**Матейко Н.М. доцент кафедри
клінічної та реабілітаційної психології**